

ПРЕС КЛИПИНГ

11. јун 2019.

НАСЛОВИ

На радном месту до 70. Рођендана(стр.3)

У Горњем Милановцу ШТРАЈК УПОЗОРЕЊА ПРОСВЕТАРА због преосталих зарада и дискриминације(стр.4)

Премијерка „додала“ 100.000 радних места у своју статистику(стр.5)

Пензионери и бивши запослени ПКБ-а протестовали испред зграде бивше фирме(стр.7)

„ПОЛИТИКА” САЗНАЈЕ: ПРАВНИЦИ ПРЕДЛАЖУ ИЗМЕНЕ ЗАКОНА

На радном месту до 70. рођендана

Аутор: Александра Петровић

Запослени би могао да остане у радном односу још пет година после испуњења услова за старосну пензију, ако то сам жели и ако постоји потреба послодавца за његовим радом

Радни век у Србији могао би бити продужен до навршених 70 година живота, за оне који то желе, ако се усвоји иницијатива за измену Закона о раду, коју су прихватили еминентни стручњаци на саветовању о актуелним питањима савременог законодавства, које је завршено у петак у Будви.

Наиме, запослени би могао да остане у радном односу још пет година после испуњења услова за старосну пензију, ако то сам жели и ако постоји потреба послодавца за његовим радом, речено је на саветовању које организује Савез удружења правника Србије и Републике Српске. Предлог да радни однос не мора да престане по сили закона са 65 година живота, већ да се та граница може померити до 70. рођендана, биће упућен надлежним министарствима која су овлашћена да Влади Србије предложи измене и допуне Закона о раду, о чему би на крају одлучила Скупштина Србије.

– После 65. године, послодавац би у складу са својим потребама, могао да уговори са запосленим да ради пуно радно време, половину радног времена, али и да ради код куће или неки други модалитет рада о коме би се споразумели – рекла је др Весна Стојановић, доцент на Факултету за пословне студије и право Универзитета „Унион – Никола Тесла”.

Ова новина не мора нужно да значи мањи број радних места за младе, али би у многим колективима могла да допринесе квалитету рада и преношењу искуства и знања на нове кадрове.

– Ако би запослени радио, после 65 године, половину од пуног радног времена, други запослени или неки ново запослени радник би могао да ради другу половину радног времена. Ово би омогућило ново запошљавање кадрова али би с друге стране и повећало могућност преноса стеченог искуства, знања и вештина са старијих на млађе – рекла је Весна Стојановић. Истиче да је оваква флексибилност рада и запошљавања у духу новина о којима се све више говори у јавности.

У многим предузећима и институцијама приметан је велики недостатак искусних, стручних кадрова, раскорак између старих и нових генерација, па је честа ситуација да млађи запослени немају од кога да науче много тога што би њихов посао учинило ефикаснијим и квалитетнијим.

– Искуство показује да се у последњих неколико година осетио знатан дефицит међу многим стручњацима медицинске, грађевинске струке, стручњацима из области информационих технологија, возачима, вариоцима, неговатељима и другим стручним профилима. Многи од ових стручних кадрова нашли су своје ново радно место одлазећи у иностранство као веома цењена радна снага. Паралелно с тим проблемом је и питање високообразованих кадрова, као што су професори високошколских установа, судије судова свих нивоа и профила и многе друге професије и занимања. Они по сили закона одлазе у пензију када напуне 65 година, у неким случајевима са 67, а да при томе нису обезбеђени услови да се у потпуном капацитету обавља континуирани, стручни рад и несметано функционисање институција из којих су отишли – каже др Стојановић.

Не треба заборавити да је право на рад универзално људско право, без ограничења. Није занемарљив број људи који после одласка у пензију проналазе нови посао у струци којом су се бавили читавог живота.

– На свим просторима животни век је продужен, а потребе за радом одређених профила стручњака се увећала. С друге стране, фондови пензијског и инвалидског осигурања постали су све сиромашнији и све теже намирују пензије нараслог броја корисника права – каже наша саговорница.

Новим одредбама о могућности продужења радног односа после 65. година не би се дирало у одредбе Закона о пензијском и инвалидском осигурању, који утврђује да се старосна пензија може остварити с навршених 65 година живота и 15 година стажа. Тај услов, као минимални, остао би непромењен у Закону о ПИО.

– Промене би се односиле на део овог закона којим се регулише обрачун пензије и њена висина. Предлог је да се у висину пензије урачунају доприноси по основу зараде, накнаде зараде и уплаћене основице осигурања за све године, месеце и дане за које је уплаћен допринос за обавезно пензијско и инвалидско осигурање. Потребно је да не постоји ограничење у погледу броја година које би се лимитирале као године из којих се искључиво узимају доприноси за обрачун пензије – објаснила је др Весна Стојановић.

Тако би сви уплаћени доприноси током укупног радног века ушли у основицу за обрачун пензије.

У Горњем Милановцу ШТРАЈК УПОЗОРЕЊА ПРОСВЕТАРА због преосталих зарада и дискриминације

Л. Сладојевић

Штрајк упозорња који су најавили Унија синдиката просветних радника Србије почеће сутра, 11. јуна, у школама на територији Горњег Милановца.

- Неодржавање наставе у периоду од 13.00 до 14.00 часова у школама чланицама УСПРС-а Општинског одбора Синдиката образовања Горњи Милановац, одржаће се штрајк упозорења као вид подршке просветним радницима који ће присуствовати организованом протесту који ће бити одржан на градском тргу испред општине - објашњавају челници синдиката у званичном саопштењу за медије.

На овај корак одлучили су се незадовољни због колективног уговора за запослене у основним у школама, као и Уговора о раду од стране стручних надлежних служби у општини, али и бројних других ставки.

- Захтевамо исплату свих дуговања закључно са јуном 2019. Престанак дискриминације запослених у просвети и обустављање усвајања Правилника о ближим условима и критеријумима за остваривање права запослених на превоз за долазак и одлазак са рада - додају из УСПРС-а.

Такође, хитно захтевају упостављање редовног ритма исплаћивања надонакада трошкова за долазак и одлазак са радног места запосленима у просвети.

Премијерка „додала“ 100.000 радних места у своју статистику

Пише: Милош Обрадовић

Описујући економске успехе српских влада од доласка Српске напредне странке на власт 2012. године, уз жалбе на медије, конкретно Данас, који је пренео извештај Еуростата (статистичке агенције ЕУ) према коме је Србија имала најспорији раст у региону у претходној деценији, премијерка Ана Брнабић пре неколико дана гостујући на јавном сервису подгрејала је стару тему око које се последњих четири, пет година гложе економисти.

Наиме она је изјавила да је у периоду од 2012. до 2018. године повећана запосленост за 700.000, док је у периоду 2008. до 2012. 600.000 људи изгубило посао.

Од 2016. године траје стручна расправа економиста, пре свега Фискалног савета, који тврде да је мало вероватно да је у периоду 2008-2012. године изгубљено толико радних места, као што је још мање вероватно да је касније, од 2012. до 2015. толико скочила запосленост како то тврди Републички завод за статистику указујући на непоузданост података. С друге стране РЗС чврсто стоји иза података из Анкете о радној снази напомињући да је она у складу са методологијом Еуростата.

Но да кренемо од почетка. Премијерка је рекла да је 2012. било запослено 2.228.000 људи, а да 2018. године 2.929.000 људи је имало посао, што је стварно разлика од око 700.000. Међутим, у Анкети о радној снази за 2018. годину каже се да је запосленост износила 2.832.900, скоро 100.000 мање! У Србији последњих година заиста расте запосленост, па се поставља питање зашто би премијерка увеличавала те бројке, када су оне ионако позитивне, осим наравно ако се не ради о омашци. Најсвежији податак о запослености је из првог тромесечја 2019. године који је био на располагању премијерки у тренутку давања изјаве, да је било запослено 2.810.000 људи.

Друга ствар је што је премијерка поредила бабе и жабе. Наиме, РЗС је 2015. године променио методологију Анкете о радној снази због чега су према њиховим тврдњама неупоредиви подаци о запослености и незапослености, пре и после 2015. године (с тим што је РЗС урадио ревизију података и за 2014. годину). Дакле, подаци о запослености у 2008, 2012. и 2015. години су неупоредиви. Рецимо, када је новом методологијом урађена процена запослености за 2015. годину испало је да је било 16.000 више запослених него према старој методологији.

На крају, и данас економисти имају резерве према подацима о запослености. Економски аналитичар Драгован Милићевић напомиње да се у самој Анкети о радној снази крију два различита податка о запослености.

„Завод за статистику је од 2013. године почео да рачуна неформалну запосленост у укупну запосленост чиме се нагло повећао број запослених, па су ту ушли људи који су радили један дан у месецу пре анкете. У самој Анкети о радној снази има и податак о субјективној запослености, колико људи сматра себе запосленим. Онај ко је истоварио камион песка за хиљаду динара и ништа друго није радио, наравно да се неће сматрати запосленим. У целој привреди расте број запослених око 40 до 50.000 годишње и то је податак из Агенције за привредне регистре који достављају предузећа“, каже Милићевић.

У АРС за 2018. годину субјективна запосленост, односно људи који „обављају посао, укључујући неплаћени рад у породичном послу, укључујући приправнике и лица која су на плаћеној

практи“, била је за око пола милиона мања од оног што се региструје као званична запосленост. Наиме 2.325.300 људи је у 2018. за себе сматрало да је запослено.

Фискални савет је у једном раду истраживао промене запослености и огроман пад од 2008. до 2012. и огроман раст од 2012. до 2015, што је за њих спорно у коме је број запослених повећан за скоро 350.000.

РЗС је тврдио да је пад запослености према АРС-у од близу 600.000 лица у периоду 2008-2012 и да је тај пад подразумевао 325.000 формално запослених док су остали били запослени у неформалном сектору.

„Пад броја запослених за 600.000 људи неизбежно би значио суноврат економије Србије. Такође, сличан пад запослености током кризе није забележен ни у једној другој земљи Централне и Источне Европе иако је међу тим земљама било и оних које су забележиле двоцифрен пад БДП-а (у Србији је пад БДП-а од 2008. до 2012. износио 2,2 одсто)“, навео је Фискални савет у свом раду. Они су оценили и да је то огромно смањење запослености требало да се деси само у приватном сектору, јер је јавни сектор задржао приближно непромењен број запослених.

„Премда је постојање одређених транзиционих вишкова запослених у Србији вероватно, то тешко може да објасни да приватни сектор, десет година од отпочињања транзиције, отпушта готово трећину запослених у условима не толико дубоке рецесије – односно готово извесно је да су ипак посреди биле грубе грешке у проценама броја запослених од стране РЗС“, истакао је Савет.

Што се тиче невероватног преокрета и раста запослености од 2012. на даље Савет има слично мишљење, да се то заправо није ни десило.

„По подацима из АРС, број запослених је порастао за око 330.000 људи у земљи у којој укупно ради око 2,5 милиона становника. Толики број новозапослених би морао да знатно утиче на повећање укупне приватне потрошње у земљи, што се међутим није десило – потрошња становништва је уместо да порасте, пала. На крају, интересантно је приметити да и кретања личне потрошње и извора њеног финансирања имплицитно указују да је запосленост у периоду 2012-2015. године највероватније порасла за око један одсто, баш као што указује и кретање уплаћених доприноса, а не за преко 14 одсто колико показује АРС“, наведено је у извештају Савета додајући да ниједна земља у ЦИЕ иако их је било са доста већим привредним растом од Србије није имала ни приближан скок запослености.

Делује да расправа о томе шта се дешавало на тржишту радне снаге од избијања светске финансијске кризе до сада није завршена, али је сигурно да се подаци о запослености неретко користе у политичке сврхе.

Рекордна 2016. година

Од 2015. до 2018. године према новој методологији запосленост је повећана за 258.700 људи, наспрам спорних 330.000 више од 2012. до 2015. године, периода током кога смо имали две рецесионе године, док је од 2015. до 2018. кумулативан привредни раст износио 9,7 одсто.

Највећи раст запослености је остварен 2016. године, чак за 145.200, да би у наредне две године раст сваки пут био преполовљен. Тако је у 2017. запосленост повећана за 75.300, а у 2018. за 38.200 људи.

Пензионери и бивши запослени ПКБ-а протестовали испред зграде бивше фирме

Обезбеђење Ал Дахре спречило раднике да дођу до директора
Пише: М. Н. С.

Трочлана делегација бивших радника Пољопривредне корпорације Београд (ПКБ), није данас могла да дође до директора Момчила Јоковића нити до првог човека Ал Дахре у Србији Војина Лазаревића иако је група од око 700 људи била у најављеном протесту на капији своје некадашње фирме.

Уместо разговора који су очекивали, сачекало их је бројно обезбеђење Ал Дахре које им је објаснило да Управна зграда више не припада ПКБ-у иако директор Јоковић још увек ту има канцеларију. Речено им је да се ни документација о имовини корпорације, коју су због покренутих судских поступака тражили, више не налази на тој локацији већ да је архивирана у „некој агенцији“.

– Бивши радници и пензионери ПКБ траже право на бесплатне акције које се „изгубило“ док је капитал њихове некадашње фирме, сељен са републике на Град Београд и обрнуто. Највећи део ПКБ-а сада је продат Ал Дахри, а преостала имовина се распродаје. Тражили смо зато да суд уведе привремену меру забране продаје како би и они остварили право на своје акције, које су, иначе раније биле уписане у књиге. Повод за протест је најављена продаја земљишта на локацији Комарева хумка, где се налазе објекти чије власништво није утврђено. А није реч о било каквим грађевинама, ту је хотел „Президент“ са четири звезде, тениски терени, базени... земљиште се води као пољопривредно и евентуално би оно могло да буде предмет продаје, али би купац тада имао право да затражи прво пренамену у грађевинско а потом и легализацију зграда. ПКБ би, ако настави тако да распродаје, остао без имовине из које би могле да се обрачунају акције бивших радника – каже за Данас Саша Гемаљевић, адвокат удружења које окупља раднике корпорације и додаје да су запослени из зависних предузећа која су се у приватизацији издвојила, остварили то право а „кратких рукава“ остали су само они из матичне фирме.